

Epinfo

A kanyaró és a rubeola
járványügyi helyzete,
az EU/EGT országokban 70

Fertőző
betegségek
adatai 76

Epidemiológiai Információs Hetilap

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

A KANYARÓ ÉS A RUBEOLA JÁRVÁNYÜGYI HELYZETE, AZ EU/EGT ORSZÁGOKBAN

Az Európai Betegségmegelőzési és Járványügyi Központ 2014. január 7-én publikálta, majd 2014. február 7-én frissítette a megerősített kanyaró és rubeola surveillance adatait. Az európai surveillance rendszer által (The European Surveillance System/TESSy) gyűjtött adatok tartalmazzák **a 30 EU/EGT országban 2012. november és 2013. október között** előfordult megbetegedésekre vonatkozó információkat.

KANYARÓ

2012. november és 2013. október között összesen **10 678** kanyaró megbetegedést regisztráltak Európában. A legtöbb esetet Hollandiában (22%), az Egyesült Királyságban (21%), Olaszországban (17%), Németországban (16%) és Romániában (16%) diagnosztizálták. A mikrobiológiai diagnosztikus vizsgálatok 6 667 esetben (62,4%) támasztották alá a klinikai diagnózist. Az egyes országok között igen nagy az eltérés a megerősített esetek arányát tekintve.

Az egyes országok által jelentett megbetegedések számát, az 1 millió lakosra számított megbetegedési arányt és a laboratóriumi vizsgálattal megerősített esetek számát az **1. sz. táblázat** tartalmazza.

1. sz. táblázat

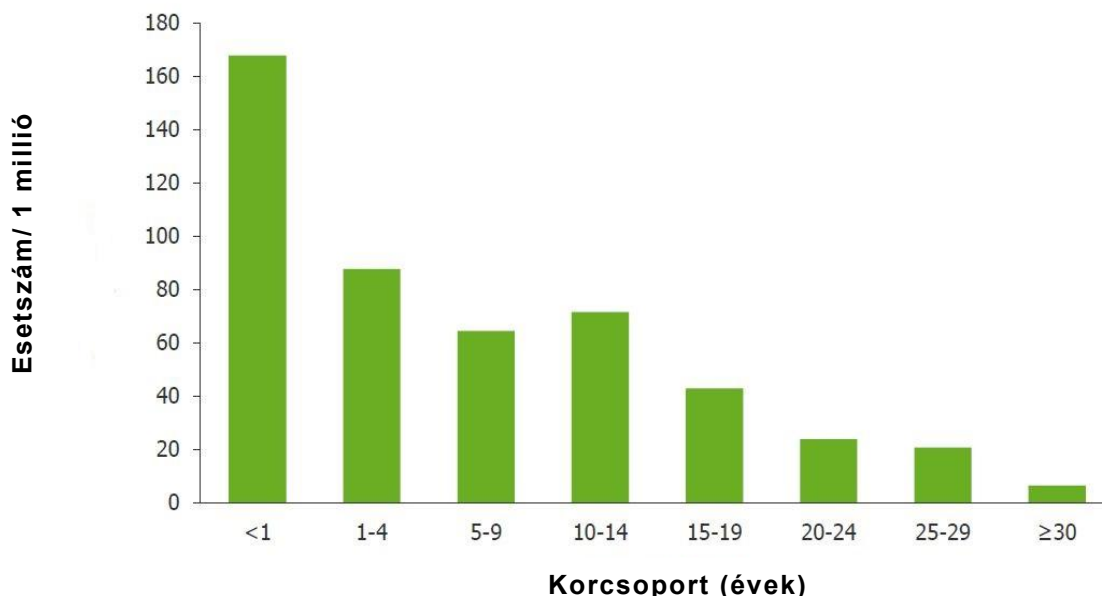
Kanyaró megbetegedések száma 1 millió lakosra, és a laboratóriumi vizsgálattal megerősített esetek száma az EU/EGT országokban, 2012. november - 2013. október

Ország	Megbetegedések száma	1 millió lakosra számított megbetegedések száma	Laboratóriumi vizsgálattal megerősített eset
Ausztria	67	7,9	40
Belgium	45	4,1	10
Bulgária	16	2,2	13
Ciprus	0	0,0	0
Csehország	14	1,3	13
Dánia	17	3,0	13
Egyesült Királyság	2 271	36,7	2 267
Észtország	3	2,2	3
Finnország	2	0,4	0
Franciaország	298	4,6	129
Görögország	3	0,3	3
Hollandia	2 352	140,6	727
Horvátország	1	0,2	0
Írország	51	11,1	28
Izland	0	0,0	0
Lengyelország	104	2,7	72
Lettország	0	0,0	0
Litvánia	35	11,6	0
Luxemburg	0	0,0	0
Magyarország	1	0,1	1
Málta	2	4,8	2
Németország	1 715	21,0	999
Norvégia	8	1,6	8
Olaszország	1 825	30,0	1 034
Portugália	1	0,1	1
Románia	1 660	77,7	1 141
Spanyolország	133	2,9	111
Svédország	53	5,6	51
Szlovákia	0	0,0	0
Szlovénia	1	0,5	1
Összesen	10 678	20,9	6 667

Az 1 millió, azonos korcsoportba tartozó lakosra számított megbetegedési szám a csecsemőknél volt a legmagasabb (168 eset), ezt követte az 1-4 évesek (88 eset) és a 10-14 évesek (72 eset) érintettsége. (1. sz. ábra)

1. sz. ábra

**Az 1 millió lakosra jutó kanyaró megbetegedések száma
az EU/EGT országokban korcsoportonként,
2012. november - 2013. október
(n= 10 675 ismert életkorú beteg)**

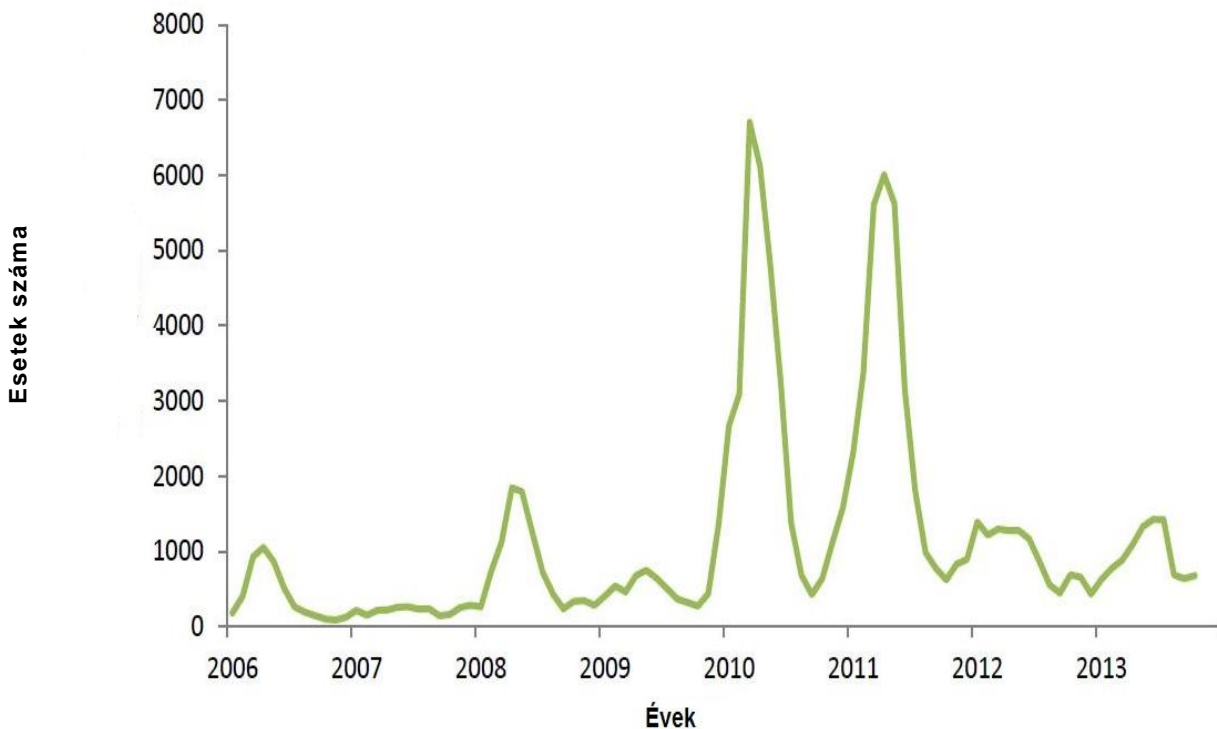
Az ismert korú betegek (10 675) 95%-ánál álltak rendelkezésre az oltottsági adatok: 8 910 fő (83%) nem részesült védőoltásban, 826 fő (8%) egy, 42 fő (0,4%) pedig kettő vagy több dózisból álló kanyaró elleni védőoltásban részesült. 351 beteg (3%) esetében nem volt megállapítható a kanyaró elleni védőoltás beadott dózisainak száma. Minden korcsoportban magas volt az oltatlanok aránya, azonban a csecsemők között volt kiugróan magas a kanyaró elleni immunizálásban nem részesültek aránya (98%), amely azzal is magyarázható, hogy a megbetegedés idején gyakran még az oltási koron aluliak csoportjába tartoznak. Az 1-4 évesek között - akik a gyermekkori védőoltások célcsoportjába tartoznak - 81% volt a védőoltásban nem részesültek aránya.

A vizsgált egy éves időszakban 8 betegnél alakult ki szövődmenyként kanyaróvírus okozta agyvelőgyulladás, közülük 3 beteg meghalt.

A 2013. évi megbetegedések száma alacsonyabb volt, mint a 2010. és 2011. évi járványos időszakban, azonban még mindig elfogadhatatlanul magas, tekintve a 2015. évre tervezett európai eliminációs célkitűzést.

2. sz. ábra

**Kanyaró megbetegedések száma havonta,
az EU/EGT országokban,
2006. január és 2013. október**

Megjegyzés: 2006-2013. között a 29 EU/EGT ország folyamatosan minden hónapra vonatkozóan szolgáltatott adatokat. A 2. sz. ábra mind a 30 ország adatait tartalmazza, Horvátországot 2012 óta.

RUBEOLA

A megerősített rubeola surveillance keretében a résztvevő 27 ország közül 25 ország szolgáltatott a 2012. november és 2013. október közötti teljes időszakra adatot.

Három európai ország – Belgium, Franciaország és Németország – nem működtet olyan rubeola surveillance-ot, amely alapján országos szintű adatokkal rendelkezne, ezért ennek hiányában nem szolgáltat adatot az európai megerősített surveillance hálózatnak.

2012. november és 2013. október között összesen 39 122 rubeola megbetegedést diagnosztizáltak Európában. Az eseteket a legtöbb országban csak a klinikai diagnózis alapján jelentik, mindössze 151 volt megerősítve virológiai vizsgálattal (0,4%). Az egyes országok által jelentett megbetegedések számát, az 1 millió lakosra számított incidenciát és a laboratóriumi vizsgálattal megerősített esetek számát a **2. sz. táblázat** tartalmazza.

A fent említett időszakban a megbetegedések 99%-át (38 851 eset) Lengyelország jelentette. A jelentés nem tartalmazott egyetlen laboratóriumi vizsgálattal igazolt esetet sem, és a jelentésben nem szerepelt a 2013-ban diagnosztizált betegek életkora sem. 23 813 beteg (61%) nem részesült védőoltásban, 3 834 beteg (10%) egy, 577 beteg (1%) kettő, vagy annál több dózisú rubeola elleni védőoltásban részesült. 10 627 beteg (27%) oltottsági státusza ismeretlen volt. (**3. sz. ábra**)

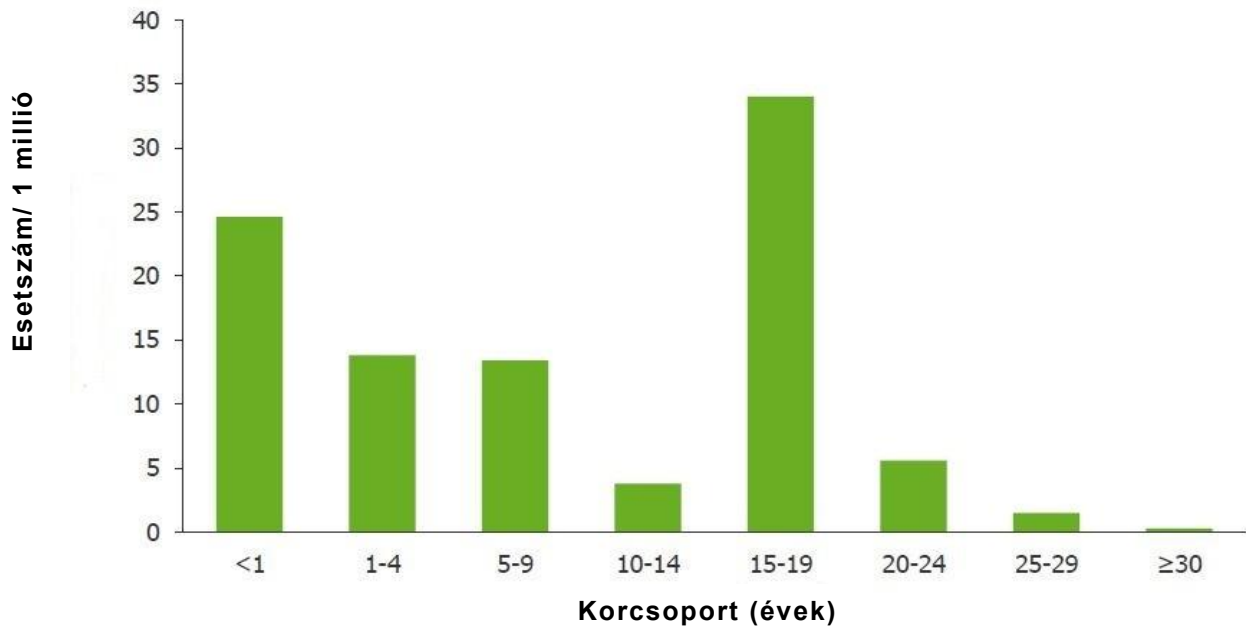
2. sz. táblázat

**Rubeola megbetegedések, az 1 millió lakosra számított megbetegedések
és a laboratóriumi vizsgálattal megerősített esetek száma,
az EU/EGT országokban
2012. november – 2013. október**

Ország	Megbetegedések száma	1 millió lakosra számított megbetegedési szám	Laboratóriumi vizsgálattal megerősített eset
Ausztria	10	1,2	6
Belgium	NR	-	-
Bulgária	11	1,5	1
Ciprus	0	0,0	0
Csehország	0	0,0	0
Dánia	0	0,0	0
Egyesült Királyság	18	0,3	15
Észtország	2	1,5	2
Finnország	2	0,4	0
Franciaország	NR	-	-
Görögország	0	0,0	0
Hollandia	57	3,4	15
Horvátország	1	0,2	1
Írország	9	2,0	0
Izland	0	0,0	0
Lengyelország	38 851	1008,2	0
Lettország	0	0,0	0
Litvánia	0	0,0	0
Luxemburg	0	0,0	0
Magyarország	0	0,0	0
Málta	0	0,0	0
Németország	NR	-	-
Norvégia	3	0,6	3
Olaszország	3	0,0	0
Portugália	2	0,2	0
Románia	148	6,9	104
Spanyolország	4	0,1	4
Svédország	0	0,0	0
Szlovákia	1	0,2	0
Szlovénia	0	0,0	0
Összesen	39 122	110,7	151

3. sz. ábra

**Az 1 millió lakosra jutó rubeola megbetegedések száma
az EU/EGT országokban korcsoportonként,
2012. november - 2013. október
(n= 1 504 ismert életkorú beteg)**

Forrás:

<http://www.ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/measles-rubella-surveillance-oct-2013.pdf>

A WHO Védőoltási Szakértői Stratégiai Tanácsadó Testülete (Strategic Advisory Group of Experts,/SAGE) 2013. november 5-7. közötti ülésén áttekintette a kanyaró és rubeola munkacsoport által készített állapotjelentést. A betegségek jelenlegi trendje, továbbá a program teljesítmény-mutatói alapján megállapították, hogy a WHO Európai Régiójában a 2015-re kitűzött eliminációs célok nem érhetők el.

Forrás:

Meeting of the Strategic Advisory Group of Experts on immunization, November 2013 – conclusions and recommendations No.1, 2014, pp. 1-20.

<http://www.who.int/wer>

Weekly Epidemiological Record, No. 1, 2014, 89, 1–20

HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2013. február 10-16.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az enterális bakteriális fertőző betegségek körében 50%-kal emelkedett a **salmonellosisok** száma az előző hetihez képest, másfélszer több esetet regisztráltak, mint a korábbi évek azonos hetét jellemző értékek. Január eleje óta a kumulatív mediánnál 40%-kal több salmonellosis került a fertőzőbeteg-nyilvántartásba. Közel 80%-kal emelkedett a regisztrált **campylobacteriosis** megbetegedések száma a 6. hetihez viszonyítva, a heti esetszám kétszerese - két és félszerese volt az előző évek 7. hetében észleltnek. Mindkét betegséget tekintve Bács-Kiskun megyében regisztrálták a legtöbb esetet, melyek többsége utólagosan került a nyilvántartásba.

A 7. héten 286 **rotavírus-gastroenteritis**-ről érkezett jelentés. A legnagyobb számban Somogy és Tolna megyében fordultak elő a megbetegedések, melyek 2014-ben kezdődtek, és többségük két közösségi illetve egy területi járványhoz tartozott.

A héten nyolc közösségi **gastroenteritis-járványról** érkezett jelentés, egyik esemény sem érte el a tömeges méretet. Öt járványt **rotavírus**, egyet **calicivírus** okozott, a fennmaradó eseményekben az etiológia még nem tisztázott.

Terület megnevezése (megye)	Közösség	Járvány kezdet	Exponáltak	Betegek	Kórházi ápoltak	Etiológia
			száma			
Somogy	kórház	01.27.	73	9	.	rotavírus
Tolna	óvoda	01.31.	109	22	1	rotavírus
Pest	időotthon	02.03	198	27		folyamatban
Tolna	óvoda	02.03.	43	10	0	rotavírus
Veszprém	időotthon	02.05.	56	14	2	calicivírus
Budapest	kórház	02.06.	3	3	.	rotavírus
Jász-N.-Sz.	egyéb szoc.	02.09.	102	7	0	folyamatban
Jász-N.-Sz.	időotthon	02.12.	79	22	1	rotavírus

Az előző heti 27 megbetegedések követően a 7. héten 36 eset **hepatitis infentiosa** diagnózissal került a fertőzőbeteg-nyilvántartásba. Közülük 24-et már igazoltan a hepatitis A vírus okozott. Budapesten (7) és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (4) regisztrálták a legtöbb **hepatitis A** megbetegedést. További egy betegnél **HBV**, három betegnél **HCV** és négy esetben pedig **HEV**-fertőzést igazoltak a májgyulladás hátterében. A fennmaradó négy megbetegedés etiológiája még nem ismert.

A légúti fertőző betegségek csoportjában a **scarlatina** és a **varicella** járványügyi helyzete kedvezően alakult, mind a heti, mind a kumulatív esetszám csupán a kétharmada – háromnegyede volt az előző évek megfelelő értékének.

A **védőoltással megelőzhető fertőző betegségek** körében bejelentett egy **morbilli**-gyanút a mikrobiológiai vizsgálatok kizárták. A **mumpsz** megbetegedés laboratóriumi vizsgálatai még nem zárultak le.

Az idegrendszeri fertőző betegségek csoportjában a héten hat **gennyés meningitis**ről érkezett jelentés, három megbetegedés pneumococcus-meningitis-nek bizonyult (mindhárom beteg 40 évesnél idősebb volt), a többi beteg esetében még nem fejeződött be az etiológia meghatározása.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN RESOURCES

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

7/2014. sz. heti jelentés (weekly report)

2014.02.10 - 16.

Betegség Disease	7. hét (week)			1 - 7. hét (week)		
	2014.02.10 - 2014.02.16	2013.02.11 -2013.02.17	Medián 2008-2012	2014.	2013.	Medián 2008-2012
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	* 1	-	-
Botulizmus	-	-	-	1	-	-
Salmonellosis	96	66	58	617	544	432
Dysenteria	-	-	2	1	15	8
Pathogen E. coli által okozott megbet.	1	1	●	8	4	●
Campylobacteriosis	1	1	1	6	2	3
Yersiniosis	179	100	71	1038	766	575
Rotavírus-gastroenteritis	286	●	●	1877	●	●
Hepatitis infectiosa	# 36	8	7	# 241	# 164	53
AIDS	2	2	-	9	11	2
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	3	1	-
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	2	3	-
Scarlatina	63	65	80	351	448	540
Morbilli	1	-	-	1	-	2
Rubeola	-	-	-	1	-	1
Parotitis epidemica	1	1	2	8	5	11
Varicella	681	947	1126	4875	7441	7509
Legionellosis	-	1	1	5	2	4
Meningitis purulenta	6	2	5	# 44	38	36
Meningitis serosa	1	4	1	12	12	7
Encephalitis infectiosa	-	1	1	14	9	9
Creutzfeldt-J. betegség	-	-	-	3	2	2
Lyme-kór	4	1	4	42	44	44
Listeriosis	-	-	-	9	-	1
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	-	-	-	2	2
Ornithosis	-	1	-	12	2	1
Q-láz	2	5	1	7	13	4
Tularemia	1	1	1	5	2	4
Tetanus	-	1	-	-	1	1
Hantavírus-nephropathia	-	-	●	-	-	●
Vírusos haemorrh. láz*	-	-	●	2	1	●
Malária*	1	-	-	2	-	1
Toxoplasmosis	4	7	1	20	13	14

(+)
(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures(*)
(*) Importált esetek - Imported cases(#)
(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases(●)
(●) Nincs adat - No data available

A statisztika készítés ideje: 2014.02.18.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN RESOURCES

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

7/2014. sz. heti jelentés (weekly report)

2014.02.10 - 16.

Terület (Territory)	Salmonel- losis	Campylo- bacteriosis	Rotavírus- gastroenteritis	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Rubeola	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme-kór
Budapest	13	21	27	10	20	59	-	1	-	-	3
Baranya	4	6	9	1	2	31	-	-	-	-	-
Bács-Kiskun	25	37	34	1	-	1	-	-	-	-	-
Békés	4	11	18	3	2	26	-	-	-	-	-
Borsod-A.-Z.	3	8	5	3	1	76	-	-	-	-	-
Csongrád	11	12	-	2	3	77	-	-	-	-	-
Fejér	4	3	6	1	-	18	-	1	-	-	-
Győr-M.-S.	7	6	9	1	7	66	-	1	-	-	-
Hajdú-Bihar	-	7	27	-	4	38	-	-	1	-	-
Heves	1	13	5	1	2	30	-	-	-	-	-
Jász-N.-Sz.	1	4	13	2	1	14	-	1	-	-	1
Komárom-E.	1	7	5	-	1	17	-	-	-	-	-
Nógrád	1	1	1	-	2	27	-	-	-	-	-
Pest	5	12	20	2	4	68	-	1	-	-	-
Somogy	2	4	41	2	2	20	-	-	-	-	-
Szabolcs-Sz.-B.	2	11	3	6	-	34	-	-	-	-	-
Tolna	2	1	41	1	-	3	-	-	-	-	-
Vas	7	9	15	-	9	24	-	1	-	-	-
Veszprém	2	6	6	-	3	38	-	-	-	-	-
Zala	1	-	1	-	-	14	-	-	-	-	-
Összesen (Total)	96	179	286	#36	63	681	-	6	1	-	4
Előző hét (Previous week)	61	101	191	27	53	485	-	5	2	1	1

(+*) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

A statisztika készítés ideje: 2014.02.18.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a **Centers for Disease Control and Prevention**-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;

www.antsz.hu/oek

az **ÁNTSZ** dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus Epinfo-hírlevélre történő feliratkozás: epiujzag@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Megbízott országos tisztifőorvos:

Dr. Paller Judit

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Kurcz Andrea

Technikai szerkesztő:

Báder Mariann

ÁNTSZ OTH Kommunikációs főosztály Nyomda

Csoportvezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)